

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การค้นคว้าแบบอิสระ เรื่อง สถานภาพการผลิตโคเนื้อของเกษตรกรในพื้นที่อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมจากเกษตรกร กลุ่มตัวอย่างสามารถแบ่งข้อมูลในการวิเคราะห์เป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล ลักษณะทางเศรษฐกิจ และสังคม แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ รายได้จากการเกษตร (ไม่รวมการผลิตโคเนื้อ) รายจ่ายในการซื้อปัจจัยการผลิตทางการเกษตร จำนวนโค แหล่งเงินทุน แรงงาน ขนาดพื้นที่ถือครอง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการผลิต และต้นทุนการเลี้ยงโคเนื้อ ได้แก่ ความรู้ในการผลิตโคเนื้อ การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการผลิตโคเนื้อ การจัดการผลิตที่ถูกต้อง ต้นทุนการผลิต ผลตอบแทน และรายได้สุทธิจากการเลี้ยงโคเนื้อ

ตอนที่ 3 ผลวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้ผลิตโคเนื้อ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล ลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคมและสภาพการเลี้ยงโคเนื้อของเกษตรกร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ มีจำนวนทั้งสิ้น 139 คน เป็นเกษตรกรและครอบครัว เกษตรกรที่เลี้ยงโคเนื้อ ที่อยู่ในพื้นที่ 7 ตำบล ในอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ การวิเคราะห์ข้อมูลของแต่ละส่วน ปรากฏผลดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ลักษณะส่วนบุคคล

1.1 เพศ

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลการผลิตโคเนื้อทั้งหมด 139 ราย ปรากฏว่าส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 97.1 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 2.9 (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 เพศของผู้ให้ข้อมูลการผลิตโคเนื้อ

เพศ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ชาย	135	97.1
หญิง	4	2.9
รวม	139	100.0

1.2 ระดับการศึกษา

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับระดับการศึกษาของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างที่ผลิตโคเนื้อส่วนใหญ่ ร้อยละ 73.4 สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 รองลงมา คือ ร้อยละ 7.9 สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 และร้อยละ 5.8 ไม่ได้รับการศึกษา (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ไม่ได้ศึกษา	8	5.8
ประถมศึกษาปีที่ 2	1	0.7
ประถมศึกษาปีที่ 4	102	73.4
ประถมศึกษาปีที่ 5	2	0.7
ประถมศึกษาปีที่ 6	11	7.9
ประถมศึกษาปีที่ 7	4	2.9
มัธยมศึกษาปีที่ 3	2	1.4
มัธยมศึกษาปีที่ 5	1	0.7
มัธยมศึกษาปีที่ 6	5	3.6
ปริญญาตรี	3	2.2
รวม	139	100.0

1.3 ประสบการณ์การผลิตโคเนื้อ

ประสบการณ์การผลิตโคเนื้อของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ร้อยละ 50.4 มีประสบการณ์ต่ำกว่า 6 ปี รองลงมาคือ ร้อยละ 18.7 มีประสบการณ์มากกว่า 25 ปีขึ้นไป ร้อยละ 18.0 มีประสบการณ์

ระหว่าง 7-12 ปี ร้อยละ 6.5 มีประสบการณ์ระหว่าง 13-18ปี และ 19-24 ปี เกษตรกรมีประสบการณ์การผลิตโคเนื้อโดยเฉลี่ย 11.33 ปี ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 9.87 (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 ประสบการณ์การผลิตโคเนื้อ

ประสบการณ์ (ปี)	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 6 ปี	70	50.4
7-12 ปี	25	18.0
13-18 ปี	9	6.5
19-24 ปี	9	6.5
มากกว่า 25 ปี	26	18.7
รวม	139	100.0

1.4 ลักษณะการเลี้ยงโคเนื้อของเกษตรกรเป็นอาชีพหลักและอาชีพเสริม

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลการผลิตโคเนื้อทั้งหมด 139 ราย ปรากฏว่าส่วนใหญ่เลี้ยงเป็นอาชีพรอง ร้อยละ 92.8 และเป็นเลี้ยงอาชีพหลัก ร้อยละ 7.2 (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 ลักษณะการเลี้ยงโคเนื้อของเกษตรกรเป็นอาชีพหลักและอาชีพเสริม

เลี้ยงเป็นอาชีพ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
อาชีพหลัก	10	7.2
อาชีพรอง	129	92.8
รวม	139	100.0

ส่วนที่ 2 ข้อมูลลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม

1.5 รายได้จากการเกษตร (ไม่รวมการผลิตโคเนื้อในรอบปีที่ผ่านมา)

รายได้จากการเกษตร ไม่รวมการผลิตโคเนื้อในรอบปีที่ผ่านมาของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ร้อยละ 42.4 มีรายได้ต่ำกว่า 26,000 บาทต่อปี รองลงมาร้อยละ 31.7 มีรายได้ระหว่าง 26,001-52,000 บาทต่อปี และร้อยละ 12.9 ไม่มีรายได้จากการเกษตร เกษตรกรมีรายได้จากการเกษตร ไม่รวม

การผลิตโคเนื้อในรอบปีที่ผ่านมาต่ำสุด 3000 บาท สูงสุด 133,000 บาท เกษตรกรมีรายได้จากการเกษตร ไม่รวมการผลิตโคเนื้อเฉลี่ย 32,946.28 บาท ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 27,782.70

สรุปว่า รายได้จากการเกษตร ไม่รวมการผลิตโคเนื้อในรอบปีที่ผ่านมาของเกษตรกรกลุ่ม ตัวอย่าง ส่วนใหญ่ร้อยละ 42.4 มีรายได้ต่ำกว่า 26,000 บาท ต่อปี มากที่สุด (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 รายได้จากการเกษตร (ไม่รวมการผลิตโคเนื้อในรอบปีที่ผ่านมา)

รายได้ (บาท)/ต่อปี	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ไม่มีรายได้จากการเกษตร	18	12.9
ต่ำกว่า 26,000	59	42.4
26,001–52,000	44	31.7
52,001–78,000	10	7.2
78,001–104,000	3	2.2
มากกว่า 104,001	5	3.6
รวม	139	100.0

1.6 รายจ่ายในการซื้อปัจจัยการผลิตทางการเกษตร (ไม่รวมการผลิตโคเนื้อในรอบปีที่ผ่านมา)

รายจ่ายในการซื้อปัจจัยการผลิตทางการเกษตร ไม่รวมการผลิตโคเนื้อในรอบปีที่ผ่านมาของ เกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ร้อยละ 52.5 มีรายจ่ายต่ำกว่า 16,000 บาทต่อปี รองลงมาร้อยละ 23.0 มี รายจ่ายระหว่าง 16,001–32,000 บาทต่อปี และร้อยละ 12.9 ไม่มีรายจ่ายได้ เกษตรกรมีรายจ่ายในการซื้อ ปัจจัยการผลิตทางการเกษตร ไม่รวมการผลิตโคเนื้อในรอบปีที่ผ่านมาต่ำสุด 1,000 บาท สูงสุด 80,000 บาท เกษตรกรมีรายจ่ายในการซื้อปัจจัยการผลิตทางการเกษตร ไม่รวมการผลิตโคเนื้อเฉลี่ย 17,059.50 บาท ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 15,630.32

สรุปว่า รายจ่ายในการซื้อปัจจัยการผลิตทางการเกษตร ไม่รวมการผลิตโคเนื้อในรอบปีที่ผ่านมาของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ร้อยละ 52.5 มีรายจ่ายต่ำกว่า 16,000 บาทต่อปี มากที่สุด (ตาราง ที่ 11)

ตารางที่ 11 รายจ่ายในการซื้อปัจจัยการผลิตทางการเกษตร (ไม่รวมการผลิตโคเนื้อในรอบปีที่ผ่านมา)

รายได้ (บาท)/ต่อปี	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ไม่มีรายจ่ายทางการเกษตร	18	12.9
ต่ำกว่า 16,000	73	52.5
16,001–32,000	32	23.0
32,001–48,000	9	6.5
48,001–64,000	4	2.9
มากกว่า 64,001	3	2.2
รวม	139	100.0

1.7 จำนวนโคเนื้อที่เลี้ยงในปัจจุบัน

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 56.8 เลี้ยงโคเนื้อต่ำกว่า 5 ตัว รองลงมา ร้อยละ 38.1 เลี้ยงระหว่าง 6-10 ตัว ร้อยละ 5.0 ตัว เลี้ยงมากกว่า 11-15 ตัว เกษตรกรที่เลี้ยงโคเนื้อต่ำสุด 1 ตัว และสูงสุด 14 ตัว จำนวนโคเนื้อที่เลี้ยงเฉลี่ย 5.44 ตัว และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.077

สรุปว่า เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลี้ยงโคเนื้อ ต่ำกว่า 5 ตัว (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 จำนวนโคเนื้อที่เลี้ยงปัจจุบัน

จำนวนโคเนื้อที่เลี้ยงปัจจุบัน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5	79	56.8
6–10	53	38.1
มากกว่า 11	7	5.0
รวม	139	100.0

1.8 แหล่งเงินทุนที่ใช้ประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 51.1 ใช้ทุนส่วนตัวประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ รองลงมา ร้อยละ 33.8 ใช้ทุนส่วนตัวและกู้ยืม ประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อเลี้ยง และร้อยละ 15.1 กู้ยืม มาประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 แหล่งเงินทุนที่ใช้ประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ

แหล่งเงินทุน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ทุนส่วนตัว	71	51.1
กู้ยืม	21	15.1
ทั้งสองอย่าง	47	33.8
รวม	139	100.0

1.9 แรงงานในครอบครัว

พบว่า เกษตรกรเกินครึ่ง ร้อยละ 56.8 มีแรงงานในครอบครัว 1 คน เกษตรกรร้อยละ 33.8 มีแรงงานในครอบครัว 2 คน เกษตรกรร้อยละ 5.8 มีแรงงานในครอบครัว 3 คน เกษตรกรส่วนน้อย ร้อยละ 3.6 มีแรงงานในครอบครัว 4 คน โดยที่เกษตรกรมีแรงงานในครอบครัวต่ำสุด 1 คน สูงสุด 4 คน โดยเฉลี่ย 1.56 คน (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 แรงงานในครอบครัว (คน)

แรงงานในครอบครัว	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1	79	56.8
2	47	33.8
3	8	5.8
4	5	3.6
รวม	139	100.0

1.10 การจ้างแรงงาน

พบว่า เกษตรกรร้อยละ 92.8 ไม่มีการจ้างแรงงาน เกษตรกรร้อยละ 5.8 มีการจ้างแรงงาน 1 คน เกษตรกร ร้อยละ 0.7 มีการจ้างแรงงาน 2-3 คน เกษตรกร ร้อยละ 0.7 มีการจ้างแรงงาน 4 คน โดยที่เกษตรกรไม่มีการจ้างแรงงานต่ำสุด และสูงสุด 4 คน โดยเฉลี่ย 0.439 คน (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 การจ้างแรงงาน (คน)

การจ้างแรงงาน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ไม่มีการจ้าง	129	92.8
จ้าง จำนวน 1 คน	8	5.8
จ้าง จำนวน 2-3 คน	1	0.7
จ้าง มากกว่า 4 คน	1	0.7
รวม	139	100.0

1.11 ขนาดพื้นที่ถือครองที่ใช้ในการผลิตโคเนื้อ

ขนาดพื้นที่ถือครองที่ใช้ในการผลิตโคเนื้อของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ร้อยละ 79.9 น้อยกว่า 4 ไร่ รองลงมา ร้อยละ 15.1 อยู่ระหว่าง 5-8 ไร่ ร้อยละ 0.7 ไร่ อยู่ระหว่าง 9-12 ไร่ และร้อยละ 4.3 มากกว่า 13 ไร่ เกษตรกรที่เลี้ยง โคเนื้อต่ำสุด 1 ไร่ และสูงสุด 16 ไร่ ขนาดพื้นที่ถือครองที่ใช้ในการผลิตโคเนื้อเฉลี่ย 3.0486 ไร่ และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.17284

สรุปว่า ขนาดพื้นที่ถือครองที่ใช้ในการผลิตโคเนื้อของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 79.9 น้อยกว่า 4 ไร่ (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 ขนาดพื้นที่ถือครองที่ใช้ในการผลิตโคเนื้อ

แหล่งเงินทุน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
น้อยกว่า 4 ไร่	111	79.9
5-8 ไร่	21	15.1
9-12 ไร่	1	0.7
มากกว่า 13 ไร่	6	4.3
รวม	139	100.0

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ วิธีการผลิต และต้นทุนการเลี้ยงโคเนื้อ

2.1 ความรู้ในการเลี้ยงโคเนื้อ

จากผลการศึกษาพบว่า ข้อมูลด้านความรู้ในการผลิตโคเนื้อของเกษตรกร เป็นคำถาม ถูก-ผิด ให้เลือกตอบ โดยมีคะแนนเต็มในแต่ละข้อ เท่ากับ 1 คะแนน ซึ่งคะแนนเต็มเท่ากับ 20 คะแนน เมื่อแบ่ง

ช่วงคะแนนออกเป็น 4 ช่วงคะแนน โดยแบ่งช่วงคะแนนและแปลความระดับความรู้ของเกษตรกร ได้ดังนี้

ดังนั้น เกณฑ์ในการวัดความรู้ในการผลิตโคเนื้อนั้นผู้เขียนได้กำหนดคะแนนไว้ 3 ระดับดังนี้ โดยที่ คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 0 คะแนนสูงสุดเท่ากับ 20

ดังนั้น จึงได้ช่วง
$$\frac{20 - 0}{5} = 4$$

ระดับคะแนน	ระดับความรู้การปฏิบัติ
คะแนนเฉลี่ย 17-20	มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 13-16	มาก
คะแนนเฉลี่ย 9-12	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 5-8	น้อย
คะแนนเฉลี่ย 0-4	น้อยที่สุด

จากผลการวิเคราะห์ความรู้ในการผลิตโคเนื้อ พบว่า ข้อคำถามที่เกษตรกรตอบถูกเกินร้อยละ 80 มีจำนวน 12 ข้อ ได้แก่ การป้องกันโรคระบาดโคที่ดีที่สุด ควรทำการฉีดวัคซีนป้องกันโรคทุกปี โรคปากและเท้าเปื่อยเป็นโรคที่เกิดกับโคทุกชนิดหรือเรียกโรคนี้อีกอย่างว่า โรคกีบ การสร้างโรงเรือนให้โคเนื้อและการรักษาความสะอาดโรงเรือนเป็นการสุขาภิบาลที่ดี โรคปากและเท้าเปื่อยเป็นโรคที่เกิดกับโคทุกอายุ โคเนื้อมีหลายสายพันธุ์ เช่น พันธุ์พื้นเมือง บราห์มัน ชาโรเลส์ ลิมุชิน ซิมเมทอล กำแพงแสน ตาก กบินทร์บุรี การจำหน่ายโคเนื้อที่เป็นโคประกวด ถือว่าเป็นการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อและเป็นการเพิ่มมูลค่าของโค การทำวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อย ควรทำแบบฉีดเพียงอย่างเดียวเมื่อมีโคเนื้อที่เลี้ยงไว้เกิดตายโดยไม่ทราบสาเหตุควรนำไปเป็นอาหาร การปรับปรุงพันธุ์โคเนื้อที่ดีจะต้องนำไปผสมข้ามสายพันธุ์ แม่วโคใช้เวลาตั้งท้อง 365 วัน การเลี้ยงโคเนื้อไม่จำเป็นต้องสร้างโรงเรือนให้อยู่ ปล่อยให้หันอนตามไต้ต้นไม้เพื่อลดต้นทุนการผลิต การเลี้ยงโคเนื้อไม่จำเป็นต้องถ่ายพยาธิก็ได้ ส่วนข้อที่เกษตรกรตอบคำถามได้ถูกต้องต่ำกว่า ร้อยละ 80 มีเพียง 8 ข้อ ได้แก่ การเลี้ยงโคเนื้อแบบปล่อยเป็นวิธีที่ดีที่สุดและเป็นการลดต้นทุนการผลิต มากที่สุด การปรับปรุงพันธุ์โคเนื้อที่ดีควรจะใช้วิธีผสมเทียม โคเนื้อจะมีลักษณะที่ดีจะต้องปล่อยให้ผสมกันเองตามธรรมชาติ การจำหน่ายโคเนื้อต้องจำหน่ายโดยการชั่งโคเพียงอย่างเดียวถึงจะได้ราคาดี และยุติธรรม โคเนื้อพันธุ์ผสมเกิดจากการผสมปนเป ระหว่างโคพื้นเมืองด้วยกัน การเลี้ยงโคเนื้อแบบกึ่งปล่อยจะทำให้สะดวกต่อการป้องกันโรคระบาด การจำหน่ายโคเนื้อ ควรให้พ่อค้ามารับซื้อตามบ้าน ไม่ควรส่งเสริมให้มีตลาดกลางตามตลาดนัดต่างๆ การทำวัคซีนป้องกันโรคคางทูมในโคเนื้อ ควรทำช่วงที่เกิดโรคระบาดที่บริเวณใกล้เคียงการทำวัคซีนป้องกันโรค ดังแสดงใน (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 ความรู้ของเกษตรกรในการผลิตโคเนื้อ

ลำดับ ที่	ความรู้ของเกษตรกรในการผลิตโคเนื้อ	ตอบ ถูกต้อง (ร้อยละ)	ตอบผิด (ร้อยละ)	เฉลี่ย คำตอบที่ ถูกต้อง
1.	การป้องกันโรคระบาดโคที่ดีที่สุด ควรทำการฉีดวัคซีนป้องกันโรคทุกปี	138 (99.3)	1 (0.7)	ถูก
2.	โรคปากและเท้าเปื่อยเป็นโรคที่เกิดกับโคทุกชนิดหรือเรียกโรคนี้อีกชื่อว่า โรคกีบ	135 (97.1)	4 (2.9)	ถูก
3.	การสร้างโรงเรือนให้โคเนื้อและการรักษาความสะอาดโรงเรือนเป็นการสุขาภิบาลที่ดี	134 (96.4)	5 (3.6)	ถูก
4.	โรคปากและเท้าเปื่อยเป็นโรคที่เกิดกับโคทุกอายุ	134 (96.4)	5 (3.6)	ถูก
5.	โคเนื้อที่มีหลายสายพันธุ์ เช่น พันธุ์พื้นเมือง บราห์มัน ชาโรเลส์ ลิมุชิน ซิมเมทอล กำแพงแสน ตาก กบินทร์บุรี	133 (95.7)	6 (4.3)	ถูก
6.	การจำหน่ายโคเนื้อที่เป็นโคประกวด ถือว่าเป็นการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อและเป็นการเพิ่มมูลค่าของโค	133 (95.7)	6 (4.3)	ถูก
7.	การทำวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อย ควรทำแบบฉีดเพียงอย่างเดียว	132 (95)	7 (5)	ถูก
8.	เมื่อมีโคเนื้อที่เลี้ยงไว้เกิดตายโดยไม่ทราบสาเหตุควรนำไปเป็นอาหาร	7 (5)	132 (95)	ผิด
9.	การปรับปรุงพันธุ์โคเนื้อที่ดีจะต้องนำไปผสมข้ามสายพันธุ์	125 (89.9)	14 (10.1)	ถูก
10.	แม่โคใช้เวลาตั้งท้อง 365 วัน	14 (10.1)	125 (89.9)	ผิด
11.	การเลี้ยงโคเนื้อไม่จำเป็นต้องสร้างโรงเรือนให้อยู่ ปล่อยให้นอนตามใต้ต้นไม้	16 (11.5)	123 (88.5)	ผิด
12.	การเลี้ยงโคเนื้อไม่จำเป็นต้องถ่ายพยาธิก็ได้	19 (13.7)	120 (86.3)	ผิด

ลำดับ ที่	ความรู้ของเกษตรกรในการผลิตโคเนื้อ	ตอบ ถูกต้อง (ร้อยละ)	ตอบผิด (ร้อยละ)	เฉลี่ย คำตอบที่ ถูกต้อง
13	การเลี้ยงโคเนื้อแบบปล่อยเป็นวิธีที่ดีที่สุดและเป็นการลดต้นทุนการผลิตมากที่สุด	104 (74.8)	35 (25.2)	ถูก
14.	การปรับปรุงพันธุ์โคเนื้อที่ดีควรจะใช้วิธีผสมเทียม	103 (74.1)	36 (25.9)	ถูก
15.	โคเนื้อจะมีลักษณะที่ดีจะต้องปล่อยให้ผสมกันเองตามธรรมชาติ	45 (32.4)	94 (67.6)	ผิด
16.	การจำหน่ายโคเนื้อ ต้องจำหน่ายโดยการชั่งกิโลเพียงอย่างเดียวถึงจะได้ราคาดี และยุติธรรม	94 (67.6)	45 (32.4)	ถูก
17.	โคเนื้อพันธุ์ผสมเกิดจากการผสมปนเป ระหว่างโคพื้นเมืองด้วยกัน	46 (33.1)	93 (66.9)	ผิด
18.	การเลี้ยงโคเนื้อแบบกึ่งปล่อยจะทำให้สะดวกต่อการป้องกันโรคระบาด	82 (59)	57 (41)	ถูก
19.	การจำหน่ายโคเนื้อ ควรให้พ่อค้ามารับซื้อตามบ้าน ไม่ควรส่งเสริมให้มีตลาดกลางตามตลาดนัดต่างๆ	70 (50.4)	69 (49.6)	ผิด
20.	การทำวัคซีนป้องกันโรคλώงหน้าในโคเนื้อ ควรทำช่วงที่เกิดโรคระบาดที่บริเวณใกล้เคียงการทำวัคซีนป้องกันโรค	72 (51.8)	67 (48.2)	ผิด

เมื่อศึกษาระดับความรู้ของเกษตรกรในการผลิตโคเนื้อ โดยจัดระดับความรู้ในการผลิตโคเนื้อ ดังนี้ ผู้ที่ได้คะแนนมากที่สุด คือ 17–20 คะแนน มาก คือ 13–16 คะแนน ปานกลาง คือ 9–12 คะแนน น้อย คือ 8–5 คะแนน น้อยที่สุด คือ 4–0 คะแนน เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 51.8 มีความรู้ในการผลิตโคเนื้อมากที่สุด ร้อยละ 43.9 มีความรู้ในการผลิตโคเนื้อมาก ร้อยละ 4.3 มีความรู้ในการผลิตโคเนื้อปานกลาง โดยเกษตรกรมีคะแนนความรู้ในการผลิตโคเนื้อต่ำสุด 10 คะแนน และความรู้ในการผลิตโคเนื้อสูงสุด 19 คะแนน ความรู้ในการผลิตโคเนื้อเฉลี่ย 16.32 ดังแสดงใน (ตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 จำนวนและร้อยละของระดับความรู้ในการผลิตโคเนื้อ

ระดับความรู้ในการผลิตโคเนื้อ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ความรู้ระดับมากที่สุด (17-20)	72	51.8
ความรู้ระดับมาก (13-16)	61	43.9
ความรู้ระดับปานกลาง (9-12)	6	4.3
ความรู้ระดับน้อย (5-8)	0	0
ความรู้ระดับน้อยที่สุด (4-0)	0	0
รวม	139	100.0

คะแนนความรู้ในการผลิตโคเนื้อต่ำสุด	10	คะแนน
คะแนนความรู้ในการผลิตโคเนื้อสูงสุด	19	คะแนน
คะแนนความรู้ในการผลิตโคเนื้อเฉลี่ย	16.32	คะแนน
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	2.01522	

2.2 การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับความรู้ด้านการผลิตโคเนื้อ

การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับความรู้ด้านการผลิตโคเนื้อของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ ร้อยละ 66.2 ได้รับข่าวสารจากเจ้าหน้าที่ของรัฐมากที่สุด รองลงมา ร้อยละ 36 จากนิตยสารการเกษตร ร้อยละ 35.3 จากโทรทัศน์ ร้อยละ 24.5 จากทางวิทยุ ร้อยละ 23.7 จากทางเอกสาร ไปสเตอร์ ร้อยละ 7.2 จากหนังสือพิมพ์ การได้รับข่าวสารเฉลี่ย 2.28 ครั้งต่อเดือน

สรุปว่า การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับความรู้ด้านการผลิตโคเนื้อของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ ร้อยละ 66.2 ได้รับข่าวสารจากเจ้าหน้าที่ของรัฐมากที่สุด (ตารางที่ 19)

ตารางที่ 19 การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับความรู้ด้านการผลิตโคเนื้อ

แหล่งข่าวสาร	จำนวน (ราย) N = 139	ร้อยละ
วิทยุ	34	24.5
โทรทัศน์	49	35.3
หนังสือพิมพ์	10	7.2
นิตยสารการเกษตร	50	36
เจ้าหน้าที่ของรัฐ	92	66.2
ทางเอกสาร ไปสเตอร์อื่นๆ	33	23.7

หมายเหตุ : เกษตรกรสามารถเลือกรับข่าวสารได้มากกว่า 1 แหล่ง

2.3 จำนวนครั้งต่อเดือนที่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับความรู้ด้านการผลิตโคเนื้อ

จำนวนครั้งต่อเดือนที่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับความรู้ด้านการผลิตโคเนื้อของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ ร้อยละ 39.6 ได้รับข่าวสาร 2 ครั้งต่อเดือนมากที่สุด รองลงมา ร้อยละ 38.1 ได้รับข่าวสาร 1 ครั้งต่อเดือน และร้อยละ 17.3 ได้รับข่าวสาร 3 ครั้งต่อเดือน จำนวนครั้งต่อเดือนที่ได้รับข่าวสารเฉลี่ย 2.28 ครั้งต่อเดือน

สรุปว่า จำนวนครั้งต่อเดือนที่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับความรู้ด้านการผลิตโคเนื้อของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ ร้อยละ 39.6 ได้รับข่าวสาร 2 ครั้งต่อเดือนมากที่สุด (ตารางที่ 20)

ตารางที่ 20 จำนวนครั้งต่อเดือนที่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับความรู้ด้านการผลิตโคเนื้อ

จำนวนครั้งต่อเดือน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1	34	38.1
2	49	39.6
3	10	17.3
4	50	2.9
5	92	0.7
6	33	1.4

หมายเหตุ : เกษตรกรสามารถเลือกรับข่าวสารได้มากกว่า 1 แหล่ง

2.4 การจัดการที่ถูกหลักการผลิตเลี้ยงโคเนื้อ

2.4.1 การคัดเลือกพันธุ์โคเนื้อ

การคัดเลือกพันธุ์โคเนื้อของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ร้อยละ 80.6 มีการคัดเลือกพันธุ์โคเนื้อ โดยวิธีการคัดเลือกพ่อแม่พันธุ์ที่มีลักษณะที่ดี มีน้ำหนักมากไว้ทำพันธุ์ และร้อยละ 19.4 ไม่มีการคัดเลือกพันธุ์โคเนื้อ โดยปล่อยให้ผสมกันเองตามธรรมชาติ

สรุปว่า การคัดเลือกพันธุ์โคเนื้อของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ร้อยละ 80.6 มีการคัดเลือกพันธุ์โคเนื้อ โดยวิธีการคัดเลือกพ่อแม่พันธุ์ที่มีลักษณะที่ดี มีน้ำหนักมากไว้ทำพันธุ์ มากที่สุด (ตารางที่ 21)

ตารางที่ 21 การคัดเลือกพันธุ์โคเนื้อ

การคัดเลือกพันธุ์	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
มีการคัดเลือก	112	80.6
ไม่มีการคัดเลือก	27	19.4
รวม	139	100.0

2.4.2 ประเภทอาหารที่ใช้ผลิตโคเนื้อ

ประเภทอาหารที่ใช้ผลิตโคเนื้อของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ร้อยละ 64.0 ให้อาหารหยาบ รองลงมาร้อยละ 35.3 ให้ทั้งอาหารหยาบและอาหารข้น และร้อยละ 0.7 ให้อาหารข้นอย่างเดียว ตามลำดับ

สรุปว่า ประเภทอาหารที่ใช้ผลิตโคเนื้อของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ร้อยละ 64.0 ให้อาหารหยาบ มากที่สุด (ตารางที่ 22)

ตารางที่ 22 ประเภทอาหารที่ใช้ผลิตโคเนื้อ

ประเภทอาหาร	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
อาหารหยาบ	89	64.0
อาหารชั้น	1	0.7
ทั้งสองอย่าง	49	35.3
รวม	139	100.0

2.4.3 การให้อาหารโคเนื้อ

การให้อาหารโคเนื้อของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ร้อยละ 64.0 ให้อาหารหยาบกินเองตามธรรมชาติ รองลงมาร้อยละ 35.3 ให้อาหารชั้นเสริมเป็นบางครั้ง และร้อยละ 0.7 ให้อาหารชั้นเป็นประจำทุกวัน ตามลำดับ

สรุปว่า การให้อาหารโคเนื้อของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ร้อยละ 64.0 ให้อาหารหยาบกินเองตามธรรมชาติ มากที่สุด (ตารางที่ 23)

ตารางที่ 23 การให้อาหารโคเนื้อ

วิธีการให้อาหาร	จำนวน (ราย) N = 139	ร้อยละ
ให้อาหารหยาบกินเองตามธรรมชาติ	89	64.0
ให้อาหารชั้นเสริมเป็นบางครั้ง	49	35.3
ให้อาหารชั้นเป็นประจำทุกวัน	1	0.7

2.4.4 การให้อาหารเสริมโคเนื้อ

การให้อาหารเสริมโคเนื้อของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ร้อยละ 67.6 เคยให้และร้อยละ 32.4 ไม่เคยให้ (ตารางที่ 24)

ตารางที่ 24 การให้อาหารเสริมโคเนื้อ

การให้อาหารเสริม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
เคยให้	94	67.6
ไม่เคยให้	45	32.4
รวม	139	100.0

2.4.5 ลักษณะของโรงเรือนที่ใช้ผลิตโคเนื้อ

ลักษณะของโรงเรือนที่ใช้ผลิต โคเนื้อของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ร้อยละ 90.6 มีรั้วและคอก และร้อยละ 9.4 ไม่มีรั้วและคอก

สรุปว่า ลักษณะของโรงเรือนที่ใช้ผลิต โคเนื้อของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ ร้อยละ 90.6 มีรั้วและคอก มากที่สุด (ตารางที่ 25)

ตารางที่ 25 ลักษณะของโรงเรือนที่ใช้ผลิตโคเนื้อ

ลักษณะของโรงเรือน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
มีรั้วและคอก	126	90.6
ไม่มีรั้วและคอก	13	9.4
รวม	139	100.0

2.4.6 การทำวัคซีนป้องกันโรคระบาด

การทำวัคซีนป้องกัน โรคระบาดใน โคเนื้อของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ร้อยละ 77 ทำวัคซีนป้องกัน โรคคั่งหน้าอย่างสม่ำเสมอตามกำหนด รองลงมาร้อยละ 20.1 ทำเป็นบางครั้ง ร้อยละ 2.2 ทำเมื่อเกิดโรคระบาด มีโคตายในบริเวณใกล้เคียง ร้อยละ 0.7 ไม่ได้ทำ ตามลำดับ

สรุปว่า การทำวัคซีนป้องกัน โรคระบาดในโคเนื้อของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ ร้อยละ 77 ทำวัคซีนป้องกัน โรคคั่งหน้าอย่างสม่ำเสมอตามกำหนด มากที่สุด (ตารางที่ 26)

ตารางที่ 26 การทำวัคซีนป้องกันโรคระบาด

การทำวัคซีนป้องกันโรคระบาด	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ทำวัคซีนป้องกันโรคระบาดตามกำหนด	107	77
ทำเป็นบางครั้ง	28	20.1
ทำเมื่อเกิดโรคระบาด มีโคตายในบริเวณใกล้เคียง	3	2.2
ไม่ได้ทำ	1	0.7
รวม	139	100.0

2.4.7 วิธีการกำจัดโคเนื้อที่ตายโดยไม่ทราบสาเหตุ

วิธีการกำจัดโคเนื้อที่ตายโดยไม่ทราบสาเหตุของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ ร้อยละ 47.5 นำไปฝัง รองลงมา ร้อยละ 26.6 นำไปจำหน่าย ร้อยละ 24.5 อื่นๆ ร้อยละ 1.4 นำไปทำอาหาร ตามลำดับ

สรุปว่า วิธีการกำจัดโคเนื้อที่ตายโดยไม่ทราบสาเหตุของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ ร้อยละ 47.5 นำไปฝัง มากที่สุด (ตารางที่ 27)

ตารางที่ 27 วิธีการกำจัดโคเนื้อที่ตายโดยไม่ทราบสาเหตุ

วิธีการกำจัดโคเนื้อที่ตายโดยไม่ทราบสาเหตุ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
นำไปฝัง	66	47.5
นำไปทำอาหาร	2	1.4
นำไปจำหน่าย	37	26.6
อื่นๆ	34	24.5
รวม	139	100.0

หมายเหตุ : อื่นๆ หมายถึง แจ้างปศุสัตว์อำเภอหรือสัตวแพทย์

2.4.8 การกำจัดพยาธิในโคเนื้อ

การกำจัดพยาธิในโคเนื้อของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ ร้อยละ 86.3 ถ่ายพยาธิเป็นประจำ รองลงมา ร้อยละ 13.7 ไม่ได้ถ่ายพยาธิ

สรุปว่า การกำจัดพยาธิในโคเนื้อของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ร้อยละ 86.3 ถ่ายพยาธิเป็นประจำ มากที่สุด (ตารางที่ 28)

ตารางที่ 28 การกำจัดพยาธิในโคเนื้อ

การกำจัดพยาธิในโคเนื้อ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ได้ถ่ายพยาธิ	120	86.3
ไม่ได้ถ่ายพยาธิ	19	13.7
รวม	139	100.0

2.4.9 วิธีแก้ปัญหาของเกษตรกรเมื่อเกิดโรคระบาดขึ้นกับโคเนื้อ

วิธีแก้ปัญหาเมื่อเกิดโรคระบาดในโคของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ร้อยละ 37.4 คัดโคที่แสดงอาการป่วยออกไป รองลงมาร้อยละ 33.1 ให้ยาปฏิชีวนะ และร้อยละ 28.8 นำวัคซีนมาฉีดป้องกันโรคระบาด ตามลำดับ

สรุปว่า วิธีแก้ปัญหาเมื่อเกิดโรคระบาดในโคของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ร้อยละ 37.4 คัดโคที่แสดงอาการป่วยออกไป มากที่สุด (ตารางที่ 29)

ตารางที่ 29 วิธีแก้ปัญหาของเกษตรกรเมื่อเกิดโรคระบาดขึ้นกับโคเนื้อ

วิธีการแก้ปัญหา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
คัดโคที่แสดงอาการป่วยออกไป	52	37.4
ขายโคทั้งหมด	1	0.7
นำวัคซีนมาฉีดป้องกันโรคระบาด	40	28.8
ให้ยาปฏิชีวนะ	46	33.1
ไม่แก้ไขปัญหา	0	0

การศึกษาการจัดการผลิตในการผลิตโคเนื้อของเกษตรกรโดยภาพรวม ได้แก่ การคัดเลือกพันธุ์โคเนื้อ ประเภทอาหารที่ใช้ผลิตโคเนื้อ การให้อาหารโคเนื้อ การให้อาหารเสริมโคเนื้อ ลักษณะของโรงเรือน การทำวัคซีนป้องกันโรคระบาดในโคเนื้อ วิธีการกำจัดโคเนื้อที่ตายโดยไม่ทราบสาเหตุ การกำจัดพยาธิในโคเนื้อ วิธีแก้ปัญหาเมื่อเกิดโรคระบาดในโค เป็นต้น จากการวิเคราะห์ พบว่า

เกษตรกรร้อยละ 57.6 มีการจัดการการผลิตโคเนื้อในระดับปานกลาง รองลงมาร้อยละ 21.6 มีการจัดการการผลิตโคเนื้อในระดับสูง และร้อยละ 20.9 มีการจัดการการผลิตโคเนื้อในระดับต่ำ (ตารางที่ 30)

ตารางที่ 30 จำนวนและร้อยละของคะแนน การจัดการผลิตที่ถูกหลักการ $n = 139$

คะแนน	การจัดการผลิตที่ถูกหลักการ	
	จำนวน	จำนวน (%)
8	1	(0.7)
9	4	(2.9)
10	11	(7.9)
11	13	(9.4)
12	25	(18.0)
13	16	(11.5)
14	22	(15.8)
15	17	(12.2)
16	13	(9.4)
17	8	(5.8)
18	7	(5.0)
19	2	(1.4)

ดังนั้น เกณฑ์ในการวัดระดับการจัดการผลิตโคเนื้อที่ผู้เขียนได้กำหนดคะแนนไว้ 3 ระดับ

ดังนี้

โดยที่ คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 8
 คะแนนสูงสุดเท่ากับ 19
 ดังนั้นจึงได้ช่วง $\frac{19 - 8}{3} = 3.7$

การจัดการผลิตในระดับต่ำ 8 – 11 คะแนน
 การจัดการผลิตในระดับปานกลาง 12 – 15 คะแนน
 การจัดการผลิตในระดับสูง 16 – 19 คะแนน

ตารางที่ 31 ระดับการจัดการผลิตโคเนื้อ

ระดับสถานภาพการผลิต		จำนวน	ร้อยละ
ต่ำ	(8 – 11)	29	20.9
ปานกลาง	(12 – 15)	80	57.6
สูง	(16 – 19)	30	21.6

2.4.10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับรายจ่าย (ต้นทุน) รายได้ (ผลตอบแทน) และรายได้สุทธิจากการเลี้ยงโคเนื้อ

รายจ่าย (ต้นทุน)

เกษตรกรมีค่าใช้จ่ายในการผลิตโคเนื้อ โดยพบว่า ค่าเช่าที่ดิน 115.11 บาทต่อปี ค่าจ้างแรงงาน 186.47 บาทต่อปี ค่าดอกเบี๋ย 1,114.39 บาทต่อปี ค่าเสื่อมราคา ค่าสีกหรือ ทรัพย์สิน 1,95.66 บาทต่อปี ค่าแรงงานคนในครอบครัว 11,028.78 บาทต่อปี ค่าพันธุ์โคเนื้อ 2,640.29 บาทต่อปี ค่าอาหารโคเนื้อ 775.87 บาทต่อปี ค่ายารักษา, วัคซีน 250.43 ต่อปี ค่าซ่อมแซม ทรัพย์สิน อุปกรณ์การผลิต 133.09 บาทต่อปี ค่าน้ำ 178.27 บาทต่อปี ค่าไฟฟ้า 148.40 บาทต่อปี ค่าน้ำมัน 1,286.47 บาทต่อปี ค่าขนส่ง 215.83 บาทต่อปี ค่าบริการสัตวแพทย์ 443.88 บาทต่อปี โดยรายจ่ายต่ำสุด 11,890 บาทต่อปี และรายจ่ายสูงสุด 75,340 บาทต่อปี (ตารางที่ 32)

ตารางที่ 32 ข้อมูลด้านรายจ่าย

1. รายจ่าย (บาท/ปี/ฟาร์ม)	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ค่าเช่าที่ดิน	115.11	649.182
ค่าจ้างแรงงาน	186.47	773.811
ค่าดอกเบี๋ย	1,114.39	2,815.422
ค่าเสื่อมราคา ค่าสีกหรือ ทรัพย์สิน	1,953.66	1,946.889
ค่าแรงงานคนในครอบครัว	11,028.78	928.767
ค่าพันธุ์โคเนื้อ	2,640.29	6,536.417
ค่าอาหาร	675.87	1,614.210

1. รายจ่าย (บาท/ปี/ฟาร์ม)	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ค่ายารักษา, วัคซีน	250.43	376.163
ค่าซ่อมแซม ทรัพย์สิน อุปกรณ์การผลิต	133.09	503.594
ค่าน้ำ	178.27	213.389
ค่าไฟฟ้า	148.40	150.721
ค่าน้ำมัน	1,286.47	1,466.414
ค่าขนส่ง	215.83	544.439
ค่าบริการสัตวแพทย์	443.88	536.018
รายจ่ายทั้งหมด	20,649.35	10,915.545
ต่ำสุด = 11,890 สูงสุด = 75,340		

รายได้

เกษตรกรมีรายรับในการผลิตโคเนื้อ โดยพบว่า ร้อยละ 38.8 เกษตรกรมีรายได้ระหว่าง 24,001–48,000 บาทต่อปี รองลงมา ร้อยละ 28.8 ไม่มีการจำหน่าย และร้อยละ 16.5 มีรายได้ต่ำกว่า 24,000 บาทต่อปี โดยเกษตรกรมีรายรับเฉลี่ย 29,905.76 บาทต่อปี รายรับต่ำสุด 0 บาทต่อปี รายรับสูงสุด 363,000 บาทต่อปี (ตารางที่ 33)

ตารางที่ 33 ข้อมูลด้านรายได้

2. รายได้(บาท/ปี)	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีการจำหน่าย	40	28.8
ต่ำกว่า 24,000	23	16.5
24,001–48,000	54	38.9
48,001–72,000	12	8.6
มากกว่า 72,001	10	7.2
ต่ำสุด = 0 สูงสุด = 363,000		
$\bar{X} = 29,905.76$ S.D. = 3,154.50		

รายได้สุทธิจากการผลิตโคเนื้อในรอบปีที่ผ่านมา (กำไร)

เกษตรกรมีรายได้สุทธิ (กำไร) ในการผลิตโคเนื้อ โดยพบว่า ร้อยละ 38.8 เกษตรกรมีรายได้สุทธิต่ำกว่า 13,000 บาทต่อปีต่อฟาร์ม โดยเกษตรกรมีค่าเฉลี่ยรายได้สุทธิ 11,475.04 บาท ต่อปีฟาร์ม รายได้สุทธิต่ำสุด 0 บาทต่อปีฟาร์ม รายได้สุทธิสูงสุด 64,610 บาทต่อปีฟาร์ม (ตารางที่ 34)

ตารางที่ 34 ข้อมูลด้านรายได้สุทธิ (บาท/ปี)

รายได้สุทธิ (บาท/ปี)	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีการจำหน่าย	40	28.8
ต่ำกว่า 13,000	54	38.8
13,001–26,000	28	20.1
26,001–39,000	10	7.2
39,001–52,000	3	2.2
มากกว่า 52,001	4	2.9
ต่ำสุด = 0 สูงสุด = 64,610		
$\bar{X} = 11,475.04$ S.D. = 1,176.45		

ผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อ

เกษตรกรมีรายได้สุทธิ (กำไร) จากการผลิตโคเนื้อเฉลี่ยต่อตัวของเกษตรกร พบว่า ร้อยละ 41.0 เกษตรกรมีรายได้สุทธิต่ำกว่า 2,800 บาทต่อตัว รองลงมาร้อยละ 28.8 ไม่มีการจำหน่าย และร้อยละ 19.4 เกษตรกรมีรายได้สุทธิระหว่าง 2,801–5,600 บาทต่อตัว โดยเกษตรกรมีรายได้สุทธิ ค่าเฉลี่ย 1,871.734 บาทต่อตัว รายได้สุทธิต่ำสุด 18 บาทต่อตัว รายได้สุทธิสูงสุด 13,825 บาทต่อตัว (ตารางที่ 35)

ตารางที่ 35 ผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อ

รายได้สุทธิ (กำไร) จากการผลิตโคเนื้อเฉลี่ยต่อตัว	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีการจำหน่าย	40	28.8
ต่ำกว่า 2,800	57	41.0
2,801–5,600	27	19.4
5,601–8,400	12	8.6
8,401–11,200	2	1.4
มากกว่า 11,201	1	0.7
ต่ำสุด = 18 สูงสุด = 13,825		
$\bar{X} = 1,871.734$ S.D. = 2,320.419		

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามกับผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อของเกษตรกรในพื้นที่อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

สมมติฐานในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบสมมติฐาน คือ ได้แก่ ปัจจัยด้านลักษณะบุคคล ซึ่งประกอบด้วย เพศ การศึกษา ประสบการณ์ในการเลี้ยง โคเนื้อ ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ประกอบด้วย รายได้จากการเกษตร (ไม่รวมการผลิตโคเนื้อ) จำนวนโคเนื้อ แรงงานในครอบครัว ขนาดพื้นที่ถือครอง ปัจจัยทางด้านวิธีการผลิต และต้นทุนการผลิต ประกอบด้วย ความรู้ในการผลิตโคเนื้อ การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับความรู้ด้านการผลิตโคเนื้อ การจัดการผลิตที่ถูกวิธี และต้นทุนการผลิต ในอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

การทดสอบสมมติฐาน ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม ซึ่งทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิจัยทางสังคมศาสตร์และใช้ค่าทดสอบสถิติแบบ ไคร้สแควร์ (Chi-Square Test) ในการวิเคราะห์ดังนี้

1. เพศ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ชายและหญิง
2. ระดับการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา กับ ระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป
3. ประสบการณ์การผลิตโคเนื้อ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ น้อยกว่า 11 ปี กับ มากกว่าหรือเท่ากับ 11 ปี
4. ลักษณะการเลี้ยงโคเนื้อของเกษตรกร แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ อาชีพหลัก กับ อาชีพเสริม

5. รายได้จากการเกษตร (ไม่รวมการผลิตโคเนื้อในรอบปีที่ผ่านมา) แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ต่ำกว่า 32,946 บาท กับ มากกว่าหรือเท่ากับ 32,946 บาท
  6. รายจ่ายในการซื้อปัจจัยการผลิตทางการเกษตร (ไม่รวมการผลิตโคเนื้อในรอบปีที่ผ่านมา) แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ต่ำกว่า 17,060 บาท กับ มากกว่าหรือเท่ากับ 17,060 บาท
  7. จำนวนโคเนื้อที่เลี้ยงในปัจจุบัน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ต่ำกว่า 5 ตัว กับ มากกว่าหรือเท่ากับ 5 ตัว
  8. แหล่งเงินทุน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ทุนส่วนตัว กู้ยืม และทั้งสองอย่าง
  9. แรงงานในครอบครัว แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ต่ำกว่า 2 คน กับ มากกว่าหรือเท่ากับ 2 คน
  10. ขนาดพื้นที่ถือครองที่ใช้ในการผลิตโคเนื้อ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ต่ำกว่า 3 ไร่ กับ มากกว่าหรือเท่ากับ 3 ไร่
  11. จำนวนและร้อยละของระดับความรู้ในการผลิตโคเนื้อ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ต่ำกว่า 16 คะแนน กับ มากกว่าหรือเท่ากับ 16 คะแนน
  12. การได้รับข่าวสาร แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ น้อยกว่า 2 ทาง กับ มากกว่าหรือเท่ากับ 2 ทาง
  13. ลักษณะของโรงเรือนที่ใช้ผลิตโคเนื้อ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ มีรั้วและคอก กับ ไม่มีรั้วและคอก
  14. จำนวนและร้อยละของคะแนนการจัดการผลิตที่ถูกหลักการ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ต่ำกว่า 13 คะแนน กับ มากกว่าหรือเท่ากับ 13 คะแนน
  15. รายได้ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ต่ำกว่า 37,946 บาท กับ มากกว่าหรือเท่ากับ 37,946 บาท
  16. รายได้สุทธิจากการผลิตโคเนื้อในรอบปีที่ผ่านมา (กำไร) แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ต่ำกว่า 15,510 บาท กับ มากกว่าหรือเท่ากับ 15,510 บาท
- ผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อเฉลี่ย 1,871.73 บาท

การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ได้แก่ ลักษณะส่วนบุคคล ลักษณะทางด้านเศรษฐกิจและสังคม และต้นทุนการผลิต กับศักยภาพของเกษตรกรในการผลิตโคเนื้อในอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเบื้องต้นแล้วจึงได้จัดแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย และกลุ่มที่มีรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย จากการทดสอบสมมติฐานสามารถอธิบายผลตามการใช้ค่าทดสอบสถิติไคร์สแควร์ (Chi-Square Test) ปรากฏผลดังนี้

3.1 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อ

จากการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อ พบว่า เกษตรกรที่เป็นเพศชาย มีรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย 49 คน คิดเป็นร้อยละ 35.3 และมีรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 86 คน คิด

เป็นร้อยละ 61.9 ส่วนเกษตรกรที่เป็นเพศหญิง มีรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย 0 คน คิดเป็นร้อยละ 0 และมีรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ปรากฏว่า ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยค่าไคสแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 2.242 เมื่อเทียบกับค่าไคสแควร์ (χ^2) จากตารางที่ df = 1 ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ได้ค่าไคสแควร์ (χ^2) เท่ากับ 3.841

จึงสรุปได้ว่าเพศของเกษตรกรที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อของเกษตรกร (ตารางที่ 36)

ตารางที่ 35 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อ

เพศ	ผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อเฉลี่ย 1,871.73 บาท		รวม (ร้อยละ)
	กลุ่มรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)	กลุ่มรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)	
ชาย	86 (61.8)	49 (35.3)	135 (97.1)
หญิง	4 (2.9)	0 (0)	4 (2.9)
รวม	90 (64.7)	49 (35.3)	139 (100.0)

(χ^2) คำนวณ = 2.242 $\chi^2_{(1, 0.05)} = 3.841$ NS

3.2 ความสัมพันธ์ระดับการศึกษากับผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อ

จากการศึกษา ความสัมพันธ์ระดับการศึกษากับผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อ พบว่าเกษตรกรที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับมัธยม มีรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย 49 คน คิดเป็นร้อยละ 35.3 และมีรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 79 คน คิดเป็นร้อยละ 56.8 ส่วนเกษตรกรที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมขึ้นไป มีรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย 0 คน คิดเป็นร้อยละ 0 และมีรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 11 คน คิดเป็นร้อยละ 7.9

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ปรากฏว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยค่าไคสแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 6.504 เมื่อเทียบกับค่าไคสแควร์ (χ^2) จากตารางที่ df = 1 ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ได้ค่าไคสแควร์ (χ^2) เท่ากับ 3.841

จึงสรุปได้ว่าระดับการศึกษาของเกษตรกรที่แตกต่างกันจะมีผลต่อผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อของเกษตรกร (ตารางที่ 37)

ตารางที่ 37 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อ

ระดับการศึกษา	ผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อเฉลี่ย 1,871.73 บาท		
	กลุ่มรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)	กลุ่มรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)
ต่ำกว่าระดับมัธยม	79 (56.8)	49 (35.3)	128 (92.1)
ระดับมัธยมขึ้นไป	11 (7.9)	0 (0)	11 (7.9)
รวม	90 (64.7)	49 (35.3)	139 (100.0)

$$(\chi^2) \text{ คำนวณ} = 6.504 \quad \chi^2_{(1, 0.05)} = 3.841$$

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.3 ความสัมพันธ์ประสพการณ์การผลิตโคเนื้อ กับผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อ

จากการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างประสพการณ์การผลิตโคเนื้อ กับผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อ พบว่า เกษตรกรที่มีประสพการณ์การผลิตโคเนื้อน้อยกว่า 11 ปี มีรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย 44 คน คิดเป็นร้อยละ 31.7 และมีรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 50 คน คิดเป็นร้อยละ 36 ส่วนเกษตรกรที่มีประสพการณ์การผลิตโคเนื้อมากกว่าหรือเท่ากับ 11 ปี มีรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.6 และมีรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 40 คน คิดเป็นร้อยละ 28.8

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ปรากฏว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยค่าไคสแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 16.990 เมื่อเทียบกับค่าไคสแควร์ (χ^2) จากตารางที่ $df = 1$ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.001 ได้ค่าไคสแควร์ (χ^2) เท่ากับ 10.827

จึงสรุปได้ว่าประสพการณ์การผลิตโคเนื้อของเกษตรกรที่แตกต่างกันจะมีผลต่อผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อของเกษตรกร (ตารางที่ 38)

ตารางที่ 38 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การผลิตโคเนื้อกับผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อ

ประสบการณ์การผลิต โคเนื้อ	ผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อเฉลี่ย 1,871.73 บาท		
	กลุ่มรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)	กลุ่มรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)
น้อยกว่า 11 ปี	50 (36.0)	44 (31.7)	94 (67.6)
มากกว่าหรือเท่ากับ 11 ปี	40 (28.8)	5 (3.6)	45 (32.4)
รวม	90 (64.7)	49 (35.3)	139 (100.0)

(χ^2) จำนวน = 16.990 $\chi^2_{(1, 0.001)} = 10.827$

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

3.4 ความสัมพันธ์ลักษณะการเลี้ยงโคเนื้อของเกษตรกรกับผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อ

จากการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการเลี้ยงโคเนื้อของเกษตรกรกับผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรที่มีลักษณะการเลี้ยงโคเนื้อเป็นอาชีพหลัก มีรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย 0 คน คิดเป็นร้อยละ 0 และมีรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 10 คน คิดเป็นร้อยละ 7.2 ส่วนเกษตรกรที่มีลักษณะการเลี้ยงโคเนื้อเป็นอาชีพเสริม มีรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย 49 คน คิดเป็นร้อยละ 35.3 และมีรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 80 คน คิดเป็นร้อยละ 57.6

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ปรากฏว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยค่าไคสแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 5.866 เมื่อเทียบกับค่าไคสแควร์ (χ^2) จากตารางที่ df = 1 ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ได้ค่าไคสแควร์ (χ^2) เท่ากับ 3.841

จึงสรุปได้ว่าลักษณะของการเลี้ยงโคเนื้อของเกษตรกรที่ต่างกันจะมีผลต่อผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อของเกษตรกร (ตารางที่ 39)

ตารางที่ 39 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการเลี้ยงโคเนื้อของเกษตรกรกับผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อ

ผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อเฉลี่ย 1,871.73 บาท			
ลักษณะการเลี้ยงโคเนื้อ ของเกษตรกร	กลุ่มรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)	กลุ่มรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)
อาชีพหลัก	10 (7.2)	0 (0)	10 (7.2)
อาชีพเสริม	80 (57.5)	49 (35.3)	129 (92.8)
รวม	90 (64.7)	49 (35.3)	139 (100.0)

(χ^2) จำนวน = 5.866 $\chi^2_{(1, 0.05)} = 3.841$

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.5 ความสัมพันธ์รายได้จากการเกษตร (ไม่รวมการผลิตโคเนื้อในรอบปีที่ผ่านมา) กับผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อ

จากการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากการเกษตร (ไม่รวมการผลิตโคเนื้อในรอบปีที่ผ่านมา) กับผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อ พบว่า เกษตรกรที่มีรายได้ต่ำกว่า 32,946 บาท มีรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย 24 คน คิดเป็นร้อยละ 17.3 และมีรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 50 คน คิดเป็นร้อยละ 36 ส่วนเกษตรกรที่มีรายได้มากกว่าหรือเท่ากับ 32,946 บาท มีรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย 25 คน คิดเป็นร้อยละ 18 และมีรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 40 คน คิดเป็นร้อยละ 28.8

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ปรากฏว่า ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยค่าไคสแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 0.551 เมื่อเทียบกับค่าไคสแควร์ (χ^2) จากตารางที่ df = 1 ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ได้ค่าไคสแควร์ (χ^2) เท่ากับ 3.841

จึงสรุปได้ว่ารายได้จากการเกษตร (ไม่รวมการผลิตโคเนื้อในรอบปีที่ผ่านมา) ไม่มีผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อของเกษตรกร (ตารางที่ 40)

ตารางที่ 40 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากการเกษตร (ไม่รวมการผลิตโคเนื้อในรอบปีที่ผ่านมา) กับผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อ

ผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อเฉลี่ย 1,871.73 บาท			
รายได้จากการเกษตร (ไม่รวมการผลิตโคเนื้อ ในรอบปีที่ผ่านมา)	กลุ่มรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)	กลุ่มรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)
ต่ำกว่า 32,946 บาท	50 (35.9)	24 (17.3)	74 (53.2)
มากกว่าหรือเท่ากับ 32,946 บาท	40 (28.8)	25 (18.0)	65 (46.8)
รวม	90 (64.7)	49 (35.3)	139 (100.0)

(χ^2) คำนวณ = 0.551 $\chi^2_{(1, 0.05)} = 3.841$ NS

3.6 ความสัมพันธ์รายจ่ายในการซื้อปัจจัยการผลิตทางการเกษตร (ไม่รวมการผลิตโคเนื้อในรอบปีที่ผ่านมา) กับผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อ

จากการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างรายจ่ายในการซื้อปัจจัยการผลิตทางการเกษตร (ไม่รวมการผลิตโคเนื้อในรอบปีที่ผ่านมา) กับผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อ พบว่า เกษตรกรที่มีรายจ่ายในการซื้อปัจจัยการผลิตทางการเกษตรต่ำกว่า 17,060 บาท มีรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย 23 คน คิดเป็นร้อยละ 16.5 และมีรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 50 คน คิดเป็นร้อยละ 36 ส่วนเกษตรกรที่มีรายจ่ายในการซื้อปัจจัยการผลิตทางการเกษตรมากกว่าหรือเท่ากับ 17,060 บาท มีรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย 26 คน คิดเป็นร้อยละ 18.7 และมีรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 40 คน คิดเป็นร้อยละ 28.8

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ปรากฏว่า ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยค่าไคสแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 0.945 เมื่อเทียบกับค่าไคสแควร์ (χ^2) จากตารางที่ df = 1 ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ได้ค่าไคสแควร์ (χ^2) เท่ากับ 3.841

จึงสรุปได้ว่ารายจ่ายในการซื้อปัจจัยการผลิตทางการเกษตร (ไม่รวมการผลิตโคเนื้อในรอบปีที่ผ่านมา) ของเกษตรกร ไม่มีผลต่อผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อของเกษตรกร (ตารางที่ 41)

ตารางที่ 41 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายจ่ายในการซื้อปัจจัยการผลิตทางการเกษตร (ไม่รวมการผลิตโคเนื้อในรอบปีที่ผ่านมา) กับผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อ

ผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อเฉลี่ย 1,871.73 บาท			
รายจ่ายในการซื้อปัจจัย การผลิตทางการเกษตร (ไม่รวมการผลิตโคเนื้อ ในรอบปีที่ผ่านมา)	กลุ่มรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)	กลุ่มรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)
ต่ำกว่า 17,060 บาท	50 (36.0)	23 (16.6)	73 (52.6)
มากกว่าหรือเท่ากับ 17,060 บาท	40 (28.7)	26 (18.7)	66 (47.4)
รวม	90 (64.7)	49 (35.3)	139 (100.0)
(χ^2) คำนวณ = 0.945 $\chi^2_{(1, 0.05)} = 3.841$ NS			

3.7 ความสัมพันธ์จำนวนโคเนื้อที่เลี้ยงในปัจจุบันกับผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อ

จากการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนโคเนื้อที่เลี้ยงในปัจจุบันกับผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อ พบว่า เกษตรกรที่มีจำนวนโคเนื้อที่เลี้ยงในปัจจุบันต่ำกว่า 5 ตัว มีรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย 29 คน คิดเป็นร้อยละ 20.9 และมีรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 50 คน คิดเป็นร้อยละ 36 ส่วนเกษตรกรที่มีจำนวนโคเนื้อที่เลี้ยงในปัจจุบันมากกว่าหรือเท่ากับ 5 ตัว มีรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย 20 คน คิดเป็นร้อยละ 14.4 และมีรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 40 คน คิดเป็นร้อยละ 28.8

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ปรากฏว่า ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยค่าไคสแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 0.170 เมื่อเทียบกับค่าไคสแควร์ (χ^2) จากตารางที่ df = 1 ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ได้ค่าไคสแควร์ (χ^2) เท่ากับ 3.841

จึงสรุปได้ว่าจำนวนโคเนื้อที่เลี้ยงในปัจจุบันของเกษตรกร ไม่มีผลต่อผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อของเกษตรกร (ตารางที่ 42)

ตารางที่ 42 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนโคเนื้อที่เลี้ยงในปัจจุบันกับผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อ

ผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อเฉลี่ย 1,871.73 บาท			
จำนวนโคเนื้อที่เลี้ยงใน ปัจจุบัน	กลุ่มรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)	กลุ่มรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)
ต่ำกว่า 5 ตัว	50 (35.9)	29 (20.9)	79 (56.8)
มากกว่าหรือเท่ากับ 5 ตัว	40 (28.8)	20 (14.4)	60 (43.2)
รวม	90 (64.7)	49 (35.3)	139 (100.0)

(χ^2) คำนวณ = 0.170 $\chi^2_{(1, 0.05)} = 3.841$ NS

3.8 ความสัมพันธ์แหล่งเงินทุนกับผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อ

จากการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างแหล่งเงินทุนกับผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรที่มีแหล่งเงินทุนเป็นเงินทุนส่วนตัว มีรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย 31 คน คิดเป็นร้อยละ 22.3 และมีรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 40 คน คิดเป็นร้อยละ 28.8 ส่วนเกษตรกรที่มีแหล่งเงินทุนโดยการกู้ มีรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย 0 คน คิดเป็นร้อยละ 0 และมีรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 21 คน คิดเป็นร้อยละ 15.1 และเกษตรกรที่มีแหล่งเงินทุนทั้งสองอย่าง มีรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย 18 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 และมีรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 29 คน คิดเป็นร้อยละ 20.9

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ปรากฏว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยค่าไคสแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 13.825 เมื่อเทียบกับค่าไคสแควร์ (χ^2) จากตารางที่ df = 1 ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.001 ได้ค่าไคสแควร์ (χ^2) เท่ากับ 10.827

จึงสรุปได้ว่าแหล่งเงินทุนของเกษตรกรจะมีผลต่อผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อของเกษตรกร (ตารางที่ 43)

ตารางที่ 43 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างแหล่งเงินทุนกับผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อ

แหล่งเงินทุน	ผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อเฉลี่ย 1,871.73 บาท		
	กลุ่มรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)	กลุ่มรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)
ทุนส่วนตัว	40 (28.8)	31 (22.3)	71 (51.1)
กู้	21 (15.1)	0 (0)	21 (15.1)
ทั้งสองอย่าง	29 (20.9)	18 (12.9)	47 (33.8)
รวม	90 (64.8)	49 (35.2)	139 (100.0)

(χ^2) คำนวณ = 13.825 $\chi^2_{(1, 0.001)} = 10.827$

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

3.9 ความสัมพันธ์แรงงานในครอบครัวกับผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อ

จากการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างแรงงานในครอบครัวกับผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อ พบว่า เกษตรกรที่มีแรงงานในครอบครัวต่ำกว่า 2 คน มีรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย 29 คน คิดเป็นร้อยละ 20.9 และมีรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 50 คน คิดเป็นร้อยละ 36 ส่วนเกษตรกรที่มีแรงงานในครอบครัวมากกว่าหรือเท่ากับ 2 คน มีรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย 20 คน คิดเป็นร้อยละ 14.4 และมีรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 40 คน คิดเป็นร้อยละ 28.8

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ปรากฏว่า ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยค่าไคสแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 0.170 เมื่อเทียบกับค่าไคสแควร์ (χ^2) จากตารางที่ df = 1 ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ได้ค่าไคสแควร์ (χ^2) เท่ากับ 3.841

จึงสรุปได้ว่าแรงงานในครอบครัวของเกษตรกร ไม่มีผลต่อผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อของเกษตรกร (ตารางที่ 44)

ตารางที่ 44 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างแรงงานในครอบครัวกับผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อ

แรงงานในครอบครัว	ผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อเฉลี่ย 1,871.73 บาท		
	กลุ่มรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)	กลุ่มรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)
ต่ำกว่า 2 คน	50 (35.9)	29 (20.9)	79 (56.8)
มากกว่าหรือเท่ากับ 2 คน	40 (28.8)	20 (14.4)	60 (43.2)
รวม	90 (64.7)	49 (35.3)	139 (100.0)

(χ^2) จำนวน = 0.170 $\chi^2_{(1, 0.05)} = 3.841$ NS

3.10 ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดพื้นที่ถือครองที่ใช้ในการผลิตโคเนื้อกับผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อ

จากการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดพื้นที่ถือครองที่ใช้ในการผลิตโคเนื้อกับผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรที่มีขนาดพื้นที่ 3 ไร่ มีรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย 37 คน คิดเป็นร้อยละ 26.6 และมีรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 50 คน คิดเป็นร้อยละ 36 ส่วนเกษตรกรที่มีขนาดพื้นที่มากกว่า 3 ไร่ มีรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย 12 คน คิดเป็นร้อยละ 8.6 และมีรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 40 คน คิดเป็นร้อยละ 28.8

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ปรากฏว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยค่าไคสแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 5.395 เมื่อเทียบกับค่าไคสแควร์ (χ^2) จากตารางที่ df = 1 ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ได้ค่าไคสแควร์ (χ^2) เท่ากับ 3.841

จึงสรุปได้ว่าขนาดพื้นที่ถือครองที่ใช้ในการผลิตโคเนื้อของเกษตรกรจะมีผลต่อผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อ (ตารางที่ 45)

ตารางที่ 45 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างขนาดพื้นที่ถือครองที่ใช้ในการผลิตโคเนื้อกับผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อ

ขนาดพื้นที่ถือครองที่ใช้ในการผลิตโคเนื้อ	ผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อเฉลี่ย 1,871.73 บาท		
	กลุ่มรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)	กลุ่มรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)
3 ไร่	50 (35.9)	37 (26.7)	87 (62.6)
มากกว่า 3 ไร่	40 (28.8)	12 (8.6)	52 (37.4)
รวม	90 (64.7)	49 (35.3)	139 (100.0)

(χ^2) คำนวณ = 5.395 $\chi^2_{(1, 0.05)} = 3.841$

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.11 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนและร้อยละของระดับความรู้ในการผลิตโคเนื้อกับผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อ

จากการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนและร้อยละของระดับความรู้ในการผลิตโคเนื้อกับผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อ พบว่า เกษตรกรที่มีจำนวนและร้อยละของระดับความรู้ในการผลิตโคเนื้อต่ำกว่า 16 คะแนน มีรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย 0 คน คิดเป็นร้อยละ 0 และมีรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 6 คน คิดเป็นร้อยละ 4.3 ส่วนเกษตรกรที่มีจำนวนและร้อยละของระดับความรู้ในการผลิตโคเนื้อมากกว่าหรือเท่ากับ 16 คะแนน มีรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย 49 คน คิดเป็นร้อยละ 35.3 และมีรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 84 คน คิดเป็นร้อยละ 60.4

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ปรากฏว่า ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยค่าไคสแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 3.414 เมื่อเทียบกับค่าไคสแควร์ (χ^2) จากตารางที่ df = 1 ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ได้ค่าไคสแควร์ (χ^2) เท่ากับ 3.841

จึงสรุปได้ว่าจำนวนและร้อยละของระดับความรู้ในการผลิตโคเนื้อของเกษตรกร ไม่มีผลต่อผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อของเกษตรกร (ตารางที่ 46)

ตารางที่ 46 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนและร้อยละของระดับความรู้ในการผลิตโคเนื้อกับผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อ

ผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อเฉลี่ย 1,871.73 บาท			
จำนวนและร้อยละของระดับความรู้ในการผลิตโคเนื้อ	กลุ่มรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)	กลุ่มรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)
ต่ำกว่า 16 คะแนน	6 (4.3)	0 (0)	6 (4.3)
มากกว่าหรือเท่ากับ 16 คะแนน	84 (60.4)	49 (35.3)	133 (95.7)
รวม	90 (64.7)	49 (35.3)	139 (100.0)

(χ^2) คำนวณ = 3.414 $\chi^2_{(1, 0.05)} = 3.841$ NS

3.12 ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับข่าวสารกับผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อ

จากการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับข่าวสารกับผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรที่มีการได้รับข่าวสารน้อยกว่า 2 ทาง มีรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2 และมีรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 50 คน คิดเป็นร้อยละ 36 ส่วนเกษตรกรที่มีการได้รับข่าวสารมากกว่าหรือเท่ากับ 2 ทาง มีรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย 46 คน คิดเป็นร้อยละ 33.1 และมีรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 40 คน คิดเป็นร้อยละ 28.8

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ปรากฏว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยค่าไคสแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 32.864 เมื่อเทียบกับค่าไคสแควร์ (χ^2) จากตารางที่ $df = 1$ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.001 ได้ค่าไคสแควร์ (χ^2) เท่ากับ 10.827

จึงสรุปได้ว่าการได้รับข่าวสารของเกษตรกรจะมีผลต่อผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อ (ตารางที่ 47)

ตารางที่ 47 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับข่าวสารกับผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อ

ผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อเฉลี่ย 1,871.73 บาท			
การได้รับข่าวสาร	กลุ่มรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย	กลุ่มรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย	รวม (ร้อยละ)
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	
น้อยกว่า 2 ทาง	50 (35.9)	3 (2.2)	54 (38.1)
มากกว่าหรือเท่ากับ 2 ทาง	40 (28.8)	46 (33.1)	85 (61.9)
รวม	90 (64.7)	49 (35.3)	139 (100.0)

$$(\chi^2) \text{ คำนวณ} = 32.864 \quad \chi^2_{(1, 0.001)} = 10.827$$

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

3.13 ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการผลิตที่ถูกต้องกับผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อ

จากการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการผลิตที่ถูกต้องกับผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรที่มีการจัดการผลิตที่ถูกต้องต่ำกว่า 13 คะแนน มีรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 และมีรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 50 คน คิดเป็นร้อยละ 36 ส่วนเกษตรกรที่มีการจัดการผลิตที่ถูกต้องมากกว่าหรือเท่ากับ 13 คะแนน มีรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย 45 คน คิดเป็นร้อยละ 32.4 และมีรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 40 คน คิดเป็นร้อยละ 28.8

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ปรากฏว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยค่าไคสแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 29.995 เมื่อเทียบกับค่าไคสแควร์ (χ^2) จากตารางที่ $df = 1$ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.001 ได้ค่าไคสแควร์ (χ^2) เท่ากับ 10.827

จึงสรุปได้ว่าการจัดการผลิตที่ถูกต้องของเกษตรกรจะมีผลต่อผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อ (ตารางที่ 48)

ตารางที่ 48 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการผลิตที่ถูกรื้อกับผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อ

ผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อเฉลี่ย 1,871.73 บาท			
การจัดการผลิตที่ถูกรื้อ	ผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อเฉลี่ย 1,871.73 บาท		รวม (ร้อยละ)
	กลุ่มรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)	กลุ่มรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)	
ต่ำกว่า 13 คะแนน	50 (35.9)	4 (2.9)	54 (38.8)
มากกว่าหรือเท่ากับ 13 คะแนน	40 (28.8)	45 (32.4)	85 (61.2)
รวม	90 (64.7)	49 (35.3)	139 (100.0)

(χ^2) คำนวณ = 29.995 $\chi^2_{(1, 0.001)} = 10.827$

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

3.14 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อ

จากการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรที่มีรายได้ต่ำกว่า 29,905.76 บาท มีรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย 10 คน คิดเป็นร้อยละ 7.2 และมีรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 71 คน คิดเป็นร้อยละ 51.1 ส่วนเกษตรกรที่มีรายได้มากกว่าหรือเท่ากับ 29,905.76 บาท มีรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย 39 คน คิดเป็นร้อยละ 28.1 และมีรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 19 คน คิดเป็นร้อยละ 13.7

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ปรากฏว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยค่าไคสแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 44.624 เมื่อเทียบกับค่าไคสแควร์ (χ^2) จากตารางที่ $df = 1$ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.001 ได้ค่าไคสแควร์ (χ^2) เท่ากับ 10.827

จึงสรุปได้ว่ารายได้ของเกษตรกรจะมีผลต่อผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อ (ตารางที่ 49)

ตารางที่ 49 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อ

รายได้	ผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อเฉลี่ย 1,871.73 บาท		
	กลุ่มรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)	กลุ่มรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)
ต่ำกว่า 29,905.76 บาท	71 (51.1)	10 (7.2)	81 (58.3)
มากกว่าหรือเท่ากับ 29,905.76 บาท	19 (13.6)	39 (28.1)	58 (41.7)
รวม	90 (64.7)	49 (35.3)	139 (100.0)

(χ^2) จำนวน = 44.624 $\chi^2_{(1, 0.001)} = 10.827$

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

3.15 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้สุทธิจากการผลิตโคเนื้อในรอบปีที่ผ่านมา (กำไร) กับผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อ

จากการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้สุทธิจากการผลิตโคเนื้อในรอบปีที่ผ่านมา (กำไร) กับผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรที่มีรายได้สุทธิจากการผลิตโคเนื้อในรอบปีที่ผ่านมา (กำไร) ต่ำกว่า 11,475.04 บาท มีรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย 36 คน คิดเป็นร้อยละ 25.9 และมีรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 51 คน คิดเป็นร้อยละ 36.7 ส่วนเกษตรกรที่มีรายได้สุทธิจากการผลิตโคเนื้อในรอบปีที่ผ่านมา (กำไร) มากกว่าหรือเท่ากับ 11,475.04 บาท มีรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย 13 คน คิดเป็นร้อยละ 9.4 และมีรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 39 คน คิดเป็นร้อยละ 28.1

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ปรากฏว่า ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยค่าไคสแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 3.826 เมื่อเทียบกับค่าไคสแควร์ (χ^2) จากตารางที่ df = 1 ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ได้ค่าไคสแควร์ (χ^2) เท่ากับ 3.841

จึงสรุปได้ว่ารายได้สุทธิจากการผลิตโคเนื้อในรอบปีที่ผ่านมา (กำไร) ของเกษตรกรไม่มีผลต่อผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อ (ตารางที่ 50)

ตารางที่ 50 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้สุทธิจากการผลิตโคเนื้อในรอบปีที่ผ่านมา (กำไร) กับผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อ

ผลตอบแทนจากการผลิตโคเนื้อเฉลี่ย 1,871.73 บาท			
รายได้สุทธิจากการผลิตโคเนื้อในรอบปีที่ผ่านมา (กำไร)	กลุ่มรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)	กลุ่มรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)
ต่ำกว่า 11,475.04 บาท	51 (36.7)	36 (25.9)	87 (62.6)
มากกว่าหรือเท่ากับ 11,475.04 บาท	39 (28.0)	13 (9.4)	52 (37.4)
รวม	90 (64.7)	49 (35.3)	139 (100.0)

(χ^2) คำนวณ = 3.826 $\chi^2_{(1, 0.05)} = 3.841$ NS

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการผลิตโคเนื้อของเกษตรกร

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะและความต้องการในการผลิตโคเนื้อ ดังนี้

ปัญหาอุปสรรค

1. พันธุ์และการปรับปรุงพันธุ์

จากการวิเคราะห์เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 73.5 (75 ราย) ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคด้านพันธุ์และการปรับปรุงพันธุ์โคเนื้อ คือ

- พันธุ์โคเนื้อที่เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างเลี้ยงในปัจจุบัน ให้ผลผลิตต่ำ อัตราการเจริญเติบโตช้า มีขนาดเล็ก

- พ่อแม่พันธุ์โคเนื้อที่เป็นสายพันธุ์สายพันธุ์โคเนื้อที่เป็นพันธุ์แท้ หายากและมีราคาแพง

- ขาดความรู้วิธีการคัดเลือกพันธุ์และปรับปรุงพันธุ์ที่ถูกต้อง

2. อาหาร และการให้อาหาร

จากการวิเคราะห์เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 40.2 (41 ราย) ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคด้านอาหาร และการให้อาหารโคเนื้อ คือ

- ขาดความรู้การให้อาหารและวิตามิน-แร่ธาตุ ที่จำเป็นในโคเนื้อ
- อาหารสำเร็จรูปสำหรับโคเนื้อ มีราคาแพงและไม่มีจำหน่ายในท้องถิ่น

3. การสุขาภิบาล การป้องกันโรคผิวหนัง

จากการวิเคราะห์เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 40.2 (41 ราย) ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคด้าน การสุขาภิบาล การป้องกันโรคผิวหนังโคเนื้อ คือ

- ขาดความรู้ที่ถูกต้องและเหมาะสมในการสุขาภิบาลที่ดี
- ไม่รู้วิธีการทำโรงเรือนลักษณะที่ถูกต้องเนื่องจากไม่เห็นความสำคัญของการสร้างโรงเรือนในการเลี้ยงโคเนื้อ
- ขาดความรู้วิธีการป้องกันและรักษาโรคในโคเนื้ออย่างถูกวิธี

4. การเกิดโรคระบาดในโคเนื้อ

จากการวิเคราะห์เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 40.2 (41 ราย) ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคด้านการเกิดโรคระบาดในโคเนื้อ คือ

- เมื่อเกิดโรคระบาดในโคเนื้อ ไม่ทราบว่าจะไปปรึกษากับหน่วยงานใดที่จะเข้ามาช่วยเหลือ
- เมื่อเกิดโรคระบาดไม่เข้าใจการควบคุมและรักษาโรคระบาดในโคเนื้อ
- ขาดความรู้ในการควบคุมและรักษาโรคระบาดในโคเนื้อ

5. รูปแบบการจำหน่ายโคเนื้อ

จากการวิเคราะห์เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 40.2 (41 ราย) ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคด้านรูปแบบการจำหน่ายโคเนื้อ คือ

- ช่วงฤดูฝนราคาจำหน่ายโคเนื้อจะมีราคาถูกและบางครั้งไม่มีพ่อค้ามารับซื้อ
- ถูกพ่อค้าคนกลางกดราคา
- ช่วงที่มีปริมาณโคเนื้อมาก บางครั้งไม่มีพ่อค้ามารับซื้อโคเนื้อ

ตารางที่ 51 ปัญหา อุปสรรค ของเกษตรกรในการผลิตโคเนื้อ

ปัญหา	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
1. พันธุ์และการปรับปรุงพันธุ์	75	73.5
2. อาหาร และการให้อาหาร	41	40.2
3. การสุขาภิบาล การป้องกันโรคλώงหน้า	41	40.2
4. การเกิดโรคระบาดในโคเนื้อ	41	40.2
5. รูปแบบการจำหน่ายโคเนื้อ	41	40.2

ข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้ให้ข้อมูล

1. พันธุ์และการปรับปรุงพันธุ์ เกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ต้องการคำแนะนำ ด้านพันธุ์โคเนื้อที่มีลักษณะตรงตามสายพันธุ์ที่ถูกต้อง วิธีการคัดเลือกพันธุ์ การปรับปรุงพันธุ์ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ในท้องถิ่น และแนะนำแหล่งพันธุ์โคเนื้อสายพันธุ์ดี เพื่อเกษตรกรจะได้นำมาเป็นพ่อแม่พันธุ์ไว้สำหรับปรับปรุงพันธุ์โคเนื้อของตนเอง

2. อาหาร และการให้อาหาร เกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ต้องการคำแนะนำ ในการผลิตพืชอาหารสัตว์สำหรับโคเนื้อใช้เอง

3. การสุขาภิบาล การป้องกันโรคλώงหน้า เกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ขอรับการแนะนำฝึกอบรมและสาธิตการป้องกันโรคλώงหน้าในโคเนื้ออย่างถูกวิธี จัดหาแหล่งวัคซีนได้สะดวกและรวดเร็วทันตามความต้องการ จัดสร้างโรงเรือนอย่างถูกวิธี

4. การเกิดโรคระบาดในโคเนื้อ เกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ขอรับการแนะนำการรักษาโรคโคเนื้อเบื้องต้น การควบคุมโรครณีเกิดโรคระบาดขึ้นกับโคเนื้อ

5. รูปแบบการจำหน่ายโคเนื้อ เกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ต้องการให้มีการรวมกลุ่มจัดให้มีตลาดโคเนื้อในท้องถิ่นอย่างน้อยอาทิตย์ละ 1 ครั้ง

6. ความต้องการให้หน่วยงานของรัฐบาลเข้ามาช่วยเหลือ เกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง มีความต้องการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะกรมปศุสัตว์ ได้เข้ามาจัดฝึกอบรม การเลี้ยงโคเนื้อให้กับเกษตรกรที่มีความสนใจอย่างน้อย 2 ครั้งต่อปี พร้อมทั้งจัดให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เข้าไปเยี่ยมเยือนเกษตรกรที่เลี้ยงโคเนื้ออย่างน้อย 1 ครั้ง ต่อ สัปดาห์ และมีความต้องการในการจัดตั้งกลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อ